

Council of Advice
Raad van Advies

Strengthening Our Democracy

Aan de Voorzitter van de Staten
Wilhelminastraat #1
Philipsburg
Sint Maarten

STATEN VAN SINT MAARTEN			
Ingek. 20 DEC 2019			
Volgnr. 15/417/19-20			
Par.	15	119	

RvA no. SM/02-19-ILV

Onderwerp: Ontwerp van Landsverordening tot wijziging van het Wetboek van Strafrecht in verband met de verhoging van de maximumstraf voor verkrachting, de introductie van een zedendelinquenten register en de introductie van de mogelijkheid tot afbreking van zwangerschap als gevolg van verkrachting (uw volgnummer: US/013/2019-2020).

Advies: Met verwijzing naar uw adviesverzoek d.d. 8 november 2019 om het oordeel van de Raad van Advies inzake bovengenoemd onderwerp en de behandeling en vaststelling hiervan in de vergadering van de Raad d.d. 17 december 2019, bericht de Raad u als volgt.

De ontwerp-landsverordening tot wijziging van het Wetboek van Strafrecht in verband met de verhoging van de maximumstraf voor verkrachting, de introductie van een zedendelinquenten register en de introductie van de mogelijkheid tot afbreking van zwangerschap als gevolg van verkrachting strekt volgens de considerans ertoe de strafmaxima voor bepaalde zedendelicten te verhogen, een openbaar zedendelinquentenregister in het leven te roepen en het afbreken van een zwangerschap als gevolg van verkrachting of wegens andere ernstige medische redenen niet langer strafbaar te stellen.

Bestudering van het onderhavige ontwerp en de bijbehorende memorie van toelichting geeft de Raad aanleiding tot het maken van de navolgende opmerkingen.

Algemeen

1. Concordantiebeginsel

In het onderhavige voorstel lijkt geen acht te zijn geslagen op het concordantiebeginsel uit artikel 39 van het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden. In beginsel dient onder andere het strafrecht van alle vier de Landen binnen het Koninkrijk "zoveel mogelijk" op overeenkomstige wijze te worden geregeld.¹ De Raad constateert dat er wat de onderhavige materie betreft in de huidige situatie al geen sprake lijkt te zijn van zuivere

¹ Artikel 39, eerste lid, van het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden.

RvA no. SM/02-19-ILV

1
VAT
AB

Council of Advice Raad van Advies

Strengthening Our Democracy

concordantie.² Zo zijn de Sint Maartense, Arubaanse, Curaçaose en Nederlandse bepalingen op bepaalde punten in overeenstemming met elkaar, en wijken zij op andere punten weer van elkaar af. Een uitgebreidere rechtsvergelijking zou de inhoudelijke overeenkomsten en verschillen nader kunnen uitlichten. De Raad heeft als aanzet daartoe het volgende vergelijkend overzicht opgesteld:

Aruba ³	Curaçao ⁴	Nederland ⁵	Sint Maarten ⁶
Artikel 2:197 Sr	Artikel 248 Sr	Artikel 242 Sr	Artikel 2:197 Sr
Artikel 2:198 Sr	Artikel 249 Sr	Artikel 243 Sr	Artikel 2:198 Sr
Artikel 2:199 Sr	Artikel 250 Sr	Artikel 244 Sr	Artikel 2:199 Sr
Artikel 2:200 Sr	Artikel 251 Sr	Artikel 245 Sr	Artikel 2:200 Sr
Artikel 2:211 Sr/ n.v.t.	Artikel 261 Sr/ n.v.t.	Artikel 251 Sr/ n.v.t.	Artikel 2:211(a) Sr
Artikel 2:270 Sr	Artikel 262 Sr Artikel 309 Sr Artikel 310 Sr Artikel 311 Sr	Artikel 296 Sr	Artikel 2:270 Sr
Artikel 2:271 Sr	Artikel 308 Sr	n.v.t.	Artikel 2:271 Sr

* De lichtgrijs gearceerde artikelen geven ten opzichte van Sint Maarten een lichtere strafmaat aan. Deze verschillen zijn niet limitatief en houden geen rekening met lopende voorstellen.

* De donkergrijs gearceerde artikelen geven ten opzichte van Sint Maarten een zwaardere strafmaat aan. Deze verschillen zijn niet limitatief en houden geen rekening met lopende voorstellen.

De voorgestelde strafverhogingen bij zedendelicten, het introduceren van een zedendelinquentenregister en het voorwaardelijk versoepelen van het abortusregime moeten volgens de Raad als 'ingrijpende wijzigingen' worden aangemerkt. Wanneer een voorstel tot ingrijpende wijziging voorligt, zal deze op basis van het concordantiebeginsel pas door de Staten in behandeling kunnen worden genomen nadat de regeringen van de andere Landen in de gelegenheid zijn gesteld om hun zienswijzen daarover kenbaar te maken.⁷ Hoewel het concordantiebeginsel ruimte biedt voor de onderscheiden Landen om op onderdelen een eigen invulling te hanteren, moet elke afwijking kunnen worden onderbouwd op grond van unieke feiten en omstandigheden in de desbetreffende jurisdictie. Het feit dat er op dit moment verschillen zijn in de onderscheiden Wetboeken van Strafrecht, ontslaat de wetgever naar het oordeel van de Raad niet van de plicht om op Landsniveau conform het concordantiebeginsel in onderling overleg te treden. Omdat toepassing van het

² Concordantie stamt van het Latijnse '*concordare*' en betekent letterlijk 'overeenstemmen'. Artikel 39 van het Statuut moet dus worden opgevat als een opdracht aan de regeringen van de Landen binnen het Koninkrijk om in bepaalde gevallen eerst in onderling overleg te treden om overeenstemming te bereiken alvorens tot bepaalde wetwijzigingen over te gaan.

³ AB 2012, no. 24 (Aruba).

⁴ AB 2010, no. 86 en 87 (Curaçao).

⁵ BWBR0001854 (Nederland).

⁶ AB 2013, no. 2 (Sint Maarten).

⁷ Artikel 39, tweede lid, van het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden.

concordantiebeginsel in de toelichting geheel onbesproken blijft, is voorts naar het oordeel van de Raad een belangrijke stap overgeslagen om tot een aanvaardbare wijziging van het Sint Maartense Wetboek van Strafrecht (hierna: WvSr) te komen op grond van een nauwkeurige, op Sint Maarten toegespitste, belangenafweging. Deze opmerking richt zich op het onderhavige voorstel in zijn totaliteit. De Raad vraagt hiermee rekening te houden.

2. Lokale consultatieplicht

De strekking van de voorgestelde wijzigingen raken op Sint Maarten verschillende actoren in de justitiële keten zoals de Politie, het Openbaar Ministerie, het Gemeenschappelijk Hof van Justitie, het Centraal College voor de Reclassering, de Orde van Advocaten en de Penitentiaire Inrichting. Daarnaast worden ook actoren binnen de gezondheidszorg geraakt waar het om de mogelijkheid tot voorwaardelijke zwangerschapsafbreking gaat. De toelichting bij het onderhavige voorstel geeft geen blijk van vooraf gevoerde consultaties met deze actoren. De Raad betreurt dit omdat juist deze inzichten waardevol zijn voor een verdere beoordeling van de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid (en deels ook de wenselijkheid) van de voorstellen.⁸ Dit geldt wederom voor alle deelonderwerpen in het onderhavige voorstel. Ten overvloede wijst de Raad ook op de mogelijkheid om, gelet op het maatschappelijke karakter van de voorstellen, advies in te winnen bij de Sociaal Economische Raad. De Raad vraagt hiermee rekening te houden.

Strafverhoging bij misdrijven tegen de zeden

In de memorie van toelichting wordt reeds erkend dat de wetgever verkrachtingsdelicten zwaar heeft willen straffen.⁹ De indiener meent dat dit niet ver genoeg gaat. Wat volgens de Raad ontbreekt in het betoog is een objectieve analyse van de vraag hoe de initiatiefnemer tot dit oordeel komt. De in de memorie van toelichting aangevoerde argumentatie schiet in het oordeel van de Raad op dit punt tekort. Zo wijst de Raad erop dat de nare gevolgen voor een slachtoffer bij een gepleegd feit niet zonder meer worden weggenomen door het zwaarder straffen van de dader. Een hogere straf leidt bij potentiële daders hooguit tot een groter afschrikkeffect ex ante en bij slachtoffers mogelijk tot een groter gevoel dat gerechtigheid is gediend. Om concreet te beantwoorden aan de verschrikkelijke na-effecten van verkrachting (zowel fysiek als mentaal), zou de nadruk in voorkomende gevallen wellicht juist meer op 'slachtofferhulp' moeten komen te liggen. In het hiernavolgende wijdt de Raad verder uit over waar het in zijn optiek in de toelichting aan ontbeert.

⁸ Zie Aanwijzingen 6 en 8, van de Aanwijzingen voor de regelgeving van Sint Maarten.

⁹ Memorie van toelichting, p. 1.

Beleidsoverwegingen

In de artikelen 2:197, 2:198, 2:199 en 2:200 van het WvSr wordt voorgesteld om de strafmaat te verhogen naar “ten hoogste vierentwintig jaren of geldboete van de zesde categorie”.¹⁰ Vrijheidsontneming maakt (al dan niet gerechtvaardigd) inbreuk op een fundamenteel grondrecht en is alleen geoorloofd wanneer dit noodzakelijk wordt geacht in een democratische samenleving en dit bij of krachtens wet wordt geregeld.¹¹ De overwegingen die ten grondslag liggen aan het niveau van de huidige strafmaat rechtvaardigen niet automatisch een verdere verhoging van die strafmaat. Voorts is niet duidelijk waarom het strafmaximum van zowel ‘12-jaars feiten’ als ‘15-jaars feiten’ moet worden opgetrokken tot 24 jaar. De aanknopingspunten voor het doorvoeren van dergelijke strafverhogingen zijn dus van groot belang.

a. *Objectieve aanwijzingen*

Dat het huidige kader met betrekking tot het straffen van misdrijven tegen de zeden en in het bijzonder verkrachting op Sint Maarten vanuit strafrechtelijk perspectief als ontoereikend moet worden aangemerkt, wordt door het voorstel niet op grond van objectieve aanwijzingen aannemelijk gemaakt, doch berust uitsluitend op het (subjectief) oordeel van de indiener. Deze komt er samengevat op neer dat de vreselijke gevolgen van verkrachting een hogere straf rechtvaardigen. In de optiek van de Raad zal elk draagvlak voor strafverhoging – een adequate toepassing van het concordantiebeginsel even terzijde – naast mogelijk terechte subjectieve overwegingen mede dienen te berusten op objectieve aanwijzingen aan de hand waarvan kan worden geconcludeerd dat het huidige regime, gelet op de doelen van strafoplegging, tekortschiet. Zonder dit component mist het voorstel naar het oordeel van de Raad aan overtuigingskracht en kan niet objectief worden vastgesteld dat er aan het huidige systeem daadwerkelijk (en niet alleen gevoelsmatig) iets mankeert. Wat de Raad onder ‘objectieve aanwijzingen’ verstaat, wordt ter illustratie hierna weergegeven.

b. *Criminaliteitscijfers*

Het ontwerp geeft geen duidelijk beeld van (de omvang van) het probleem. Zo blijven het aantal veroordelingen voor verkrachting op jaarbasis; de straffen die uiteindelijk worden opgelegd en uitgezeten en de kans op recidive, onbesproken. Dit betekent dat niet objectief wordt getoetst of het huidige strafrechtstelsel feitelijk al doet waar het op

¹⁰ Op grond van artikel 1:13 Wetboek van Strafrecht is dit in beginsel het maximum dat voor een tijdelijke gevangenisstraf kan worden opgelegd.

¹¹ Zie met name artikel 5 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens, artikel 9 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten en artikel 27 van de Staatsregeling van Sint Maarten.

hoofdpijnen toe dient, namelijk: (1) 'leedcompensatie via vergelding'¹² en (2) 'preventie'¹³, en dus maatschappelijk gezien al naar behoren functioneert. Als er sprake is van geen of slechts enkele veroordelingen per jaar, impliceert dat (uitgaande van een adequate uitvoering door alle justitiële autoriteiten) een acceptabele mate van generaal preventie. Met andere woorden gaat er van het huidige strafdreigingsniveau een voldoende algemene afschrikwerking uit. Als daarnaast de kans op recidive laag of nihil is, impliceert dat een voldoende mate van speciale preventie: eerste overtreeders vallen (mede) uit angst voor de huidige strafdreiging niet in herhaling. In beide gevallen heeft het strafrecht dan in principe zijn doel bereikt. Omgekeerd geldt natuurlijk dat indien bovenstaande indicatoren hoog uitvallen (lees: relatief veel veroordelingen ondanks hoge opgelegde straffen en toch een grote kans op recidive), dit inderdaad aanleiding zou kunnen zijn om de strafmaxima te heroverwegen. Zonder een gedegen (cijfermatige en verifieerbare) onderbouwing voldoet het voorstel op dit onderdeel naar het oordeel van de Raad niet aan zijn 'beleidsanalytische toets'. De Raad vraagt hiermee rekening te houden.

c. *Meldingsproblematiek*

Naast een gebrek aan de 'harde cijfers' besteedt de toelichting ook geen aandacht aan het feit dat een groot deel van de gepleegde feiten in de praktijk ongemeld blijven. Dit komt bijvoorbeeld door gevoelens van schaamte, stigma en angst voor vergelding. Ook zou er sprake kunnen zijn van het ontbreken van een goede justitiële en sociale infrastructuur die tegemoetkomt aan de bijzondere behoeften van slachtoffers. De Raad onderschrijft de gedachte dat het onbestraft laten of bagatelliseren van gepleegde feiten volstrekt onwenselijk is, maar merkt wel op dat de voorgestelde strafverhogingen op zich niet direct zullen beantwoorden aan deze problematiek. Met andere woorden raakt men mogelijk met de voorgestelde oplossing dan niet aan de kern van het probleem. Dit probleem is dan niet dat het huidige strafrechtssysteem niet deugt, maar dat er in de praktijk geen goed gebruik van wordt gemaakt, met als resultaat een onvoldoende grote 'pakkans'. De Raad adviseert om de meldingsproblematiek in de argumentatie voor een verdere strafverhoging aanvullend te

¹² Het leed dat een dader aan een ander en/of aan de maatschappij toebrengt moet op enige wijze gecompenseerd worden ter waarborging van het vertrouwen van de bevolking in het rechtssysteem. Het opleggen van een vrijheidsstraf biedt in dit verband aan de samenleving naast bescherming een zekere mate van morele genoegdoening. Uit de toelichting bij het ontwerp leidt de Raad af dat de mate van morele genoegdoening bij de initiatiefnemer op grond van de huidige wet als onvoldoende wordt ervaren. Dat dit binnen de samenleving een breed gedragen opvatting is die op zichzelf een strafverhoging rechtvaardigt, is niet vanzelfsprekend en behoeft in het oordeel van de Raad een nadere objectieve motivering.

¹³ De preventiegedachte houdt in dat men geen straf opgelegd wil krijgen en het gedrag dat tot die straf leidt dan ook zal willen vermijden. Aan de vraag hoe een strafverhoging effectief (en niet alleen naar hoop en verwachting) tot een betere preventie zal leiden dan thans het geval is, wordt geen aandacht besteed.

incorporeren in de memorie van toelichting. De Raad vraagt hiervoor de aandacht.

Zedendelinquentenregister

Het ontwerp beoogd een nieuw artikel 2:211a WvSr in te voegen voor de openbare registratie van personen die veroordeeld zijn voor bepaalde zedenmisdrijven. Volgens het eerste lid van dit nieuwe artikel bedraagt de registratie in het register tien jaar, welke termijn aanvangt op de datum van het onherroepelijk worden van de veroordeling. De Raad wijst erop dat het ontwerp miskent dat bij een veroordeling tot een gevangenisstraf van meer dan tien jaar de registratie zijn doel voorbijschiet omdat de dader nog gevangen zal zitten op het moment dat de registratietermijn verloopt. Uit de toelichting blijkt niet dat met dit scenario rekening is gehouden. Over andere onderbelichte aspecten wijdt de Raad in de volgende paragrafen verder uit.

1. Belangenafweging

a. *Afschrik-effect en waarschuwingfunctie*

Voorgesteld wordt om een register in het leven te roepen naar Amerikaans voorbeeld voor de openbare registratie van zedendelinquenten.¹⁴ De hoofdargumenten zijn ten eerste om potentiële daders af te schrikken en ten tweede om de bevolking te waarschuwen. Het voorstel schetst geen duidelijk beeld van hoe deze vermeende problematiek in de praktijk blijkt. Zo is het niet duidelijk hoeveel veroordeelde zedendelinquenten er zijn, noch wat de kans op recidive is. Ook wordt geen indicatie gegeven van het aantal geregistreerde incidenten (bijvoorbeeld bij de politie) en de feiten en omstandigheden waaronder zij zich hebben voorgedaan (bijvoorbeeld binnen of buiten de familiesfeer). De omvang van de dreiging voor de samenleving laat zich dan ook moeilijk inschatten. Wederom geldt dat zonder deze informatie de noodzaak voor een dergelijk register niet objectief kan worden vastgesteld noch kan worden afgewogen tegen conflicterende belangen zoals de 'privacy' van veroordeelden. De Raad vraagt hiermee rekening te houden.

b. *Privacy*

De afschrik- en waarschuwingfuncties van een zedendelinquentenregister staan tegenover het recht van elk individu op de eerbiediging van zijn of haar persoonlijke levenssfeer.¹⁵ De memorie van toelichting stelt dat de inbreuk op de persoonlijke levenssfeer zoals neergelegd in onder andere artikel 5 van de Staatsregeling van Sint Maarten gerechtvaardigd lijkt te zijn gelet op het publieke belang dat gediend is voor inwoners om over deze informatie te beschikken.¹⁶ In het oordeel van de Raad getuigt deze stelling op zichzelf niet van een uitgebreide en overtuigende afweging. Ook wordt nogal snel voorbijgegaan aan het feit dat veroordeelden reeds een straf hebben

¹⁴ Voorgestelde wijziging onder "E".

¹⁵ Artikel 5 van de Staatsregeling van Sint Maarten.

¹⁶ Memorie van toelichting, p. 2.

uitgezeten. Het in stand houden van een register zou dan als een bijkomende straf kunnen worden beschouwd welke naast imagoschade ook andere neveneffecten kan hebben, niet alleen op de veroordeelde maar ook op zijn naasten. De Raad mist in de toelichting een heldere uitwerking van de belangenafweging op basis waarvan de conclusie wordt getrokken dat het maatschappelijk belang van een register zwaarder weegt dan het individueel belang van de veroordeelde. De Raad vraagt hiermee rekening te houden, mede in het licht van de in de volgende paragraaf aangekaarte punten.

2. Overige aspecten

a. *Risico op onaanvaardbare generalisatie*

De registratieplicht moet volgens het ontwerp gaan gelden voor uiteenlopende zedenmisdrijven. De Raad wijst erop dat het voorstel geen ruimte laat om in individuele gevallen rekening te houden met bijzondere omstandigheden zoals de leeftijd van de dader of diens verminderde toerekeningsvatbaarheid. Voor jongeren dienen mogelijk andere overwegingen een rol te spelen in de beoordeling of, en zo ja voor hoe lang een registratie moet gelden. Grondgedachte is dat jongeren nog meer de kans moeten krijgen om van hun fouten te leren en hun leven te beteren. De rechter daarentegen kan bij het opleggen van een gepaste straf rekening houden met alle omstandigheden van het geval. Om aan het risico op onaanvaardbare generalisatie tegemoet te komen, zou kunnen worden overwogen om de registratieplicht te koppelen aan een bepaalde hoogte van de opgelegde gevangenisstraf of geldboete. Wanneer dan bijvoorbeeld alleen een geldboete wordt opgelegd, zou in dat geval de registratie achterwege kunnen blijven omdat ervan mag worden uitgegaan dat de rechter de omstandigheden niet voldoende ernstig heeft geoordeeld om een vrijheidsbenemende straf op te leggen. De Raad vraagt aandacht voor het nader adresseren van voornoemd risico.

b. *Maatschappelijke kenmerken*

Het ontwerp besteedt in het oordeel van de Raad onvoldoende aandacht aan de wezenlijke verschillen tussen Amerika, naar wiens voorbeeld het voorstel is gemodelleerd, en Sint Maarten. De omvang van de Verenigde Staten brengt een inherent grotere mogelijkheid tot anonimiteit met zich mee. Potentiele daders kunnen zich als het ware makkelijker 'verschuilen'. Voor het grote publiek is het dan niet meteen duidelijk wie er zich in hun directe omgeving bevindt, om daar vervolgens hun gedrag eventueel op aan te passen. Onder die omstandigheden vervult een zedendelinquentenregister een begrijpelijk doel. Binnen een kleine eilandengemeenschap geldt een andere anonimiteitsstandaard. Voor een groter deel van de bevolking is vaak veel eerder bekend welke personen voor welke delicten zijn veroordeeld. De media speelt hierin volgens de memorie van toelichting een belangrijke rol. Het instellen van een register zou dan mogelijk geen tastbare verbetering opleveren in de vorm van een groter 'waarschuwingseffect' terwijl het wel (op zeer indringende wijze) afbreuk doet aan het recht op de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van ex-gedetineerden. Ook valt het 'afschrikkeffect'

van een dergelijk register moeilijk te meten, wat de te maken belangenafweging verder compliceert. De Raad geeft in overweging om de specifieke maatschappelijke kenmerken van Sint Maarten te betrekken in de te maken belangenafweging. De Raad vraagt hiervoor de aandacht.

c. *Resocialisatie*

Een register levert voor ex-gedetineerden die hun straf hebben uitgezeten en oprecht gemotiveerd zijn om het juiste spoor weer op te pakken mogelijk een belemmering op om zich te resocialiseren in de maatschappij. Zo zouden meerdere werkgevers deze persoon kunnen weigeren op grond van registratie in het register terwijl de gevangenisstraf is uitgezeten, de kans op recidive marginaal is en de aard van het werk ten opzichte van het zedendelict waarvoor een persoon is veroordeeld geen risico's met zich meebrengt. Dit biedt geen perspectief. Waarom dit een aanvaardbaar gevolg zou moeten zijn van het in standhouden van een register, blijft in de toelichting onbesproken. Verder geldt dat zonder register in het huidige systeem het zogenaamde 'strafblad' van de veroordeelde bij de justitiële documentatiedienst bewaard blijft in zogenaamde strafregisters.¹⁷ Bij het opvragen van een 'verklaring omtrent het gedrag' komt dan de eerdere veroordeling al tot uitdrukking waardoor bepaalde functies niet meer vervuld mogen worden. Dit betekent dat er in het huidige systeem al bepaalde waarborgen zijn om ervoor te zorgen dat waar dat van belang is, de criminele geschiedenis van personen voor specifieke belanghebbenden kenbaar kan worden gemaakt. De Raad geeft in overweging om ook het 'resocialisatieaspect' in de uiteindelijke belangenafweging te betrekken en om antwoord te geven op de vraag of bestaande regelingen zoals paragraaf 4 van de Landsverordening op de justitiële documentatie en op de verklaringen omtrent het gedrag en artikel 2, tweede lid, onderdeel e, van de Landsverordening bescherming persoonsgegevens naar aanleiding van de invoering van een zedendelinquentenregister aan herziening onderhevig zijn. De Raad vraagt hiervoor de aandacht.

d. *Wraakneming*

Een openbaar register brengt in een kleine gemeenschap mogelijk ook een groter risico met zich mee dat men het recht in eigen hand neemt door verder wraak te nemen op een dader die publiekrechtelijk al gestraft is. Deze en andere overwegingen komen in de toelichting bij het voorstel niet aan bod maar dragen wel bij aan de vorming van de gemaakte belangenafweging. De Raad vraagt voor deze niet limitatieve aspecten de aandacht.

Zwangerschapsafbreking bij verkrachting en medische noodzaak

Voorgesteld wordt om zwangerschapsafbreking bij verkrachting onder voorwaarden juridisch mogelijk te maken. Enerzijds wordt de 'behandelaar' bij zwangerschapsafbreking onder voorwaarden niet langer strafbaar.¹⁸ Anderzijds komt het verbod op zwangerschapsafbreking voor de zwangere

¹⁷ Landsverordening op de justitiële documentatie en op de verklaringen omtrent het gedrag.

¹⁸ Voorgestelde wijzigingen aan artikel 2:270 Wetboek van Strafrecht.

vrouw in zijn geheel te vervallen.¹⁹ Het voorstel maakt onvoldoende duidelijk onderscheid tussen de normadressanten van de verschillende strafbepalingen. Zo wordt in artikel 2:270 WvSr de behandelaar van de zwangere vrouw geadresseerd terwijl de zwangere vrouw in artikel 2:271 WvSr zelf de normadressant is. De toelichting geeft ook geen inzicht in hoe de genoemde strafbepalingen op dit moment in de praktijk toepassing vinden. Of vrouwen en behandelaren daadwerkelijk veroordeeld worden voor genoemde misdrijven is niet duidelijk. De Raad heeft begrepen dat onder het huidige stelsel belanghebbenden veelal uitwijken naar de Franse kant. Deze en andere informatie kan onder andere worden afgeleid uit een tweetal seksuele gezondheidsstudies die op Sint Maarten zijn uitgevoerd waaraan in de memorie van toelichting wel wordt gerefereerd, maar waarbij geen bronvermelding is genoemd.²⁰ Een concretere verwijzing naar en uitgebreidere analyse van deze studies had in de toelichting volgens de Raad verder kunnen bijdragen aan de aan het voorstel ten grondslag liggende overwegingen om zwangerschapsafbreking in Sint Maarten (voorwaardelijk) te legaliseren. De Raad vraagt hiervoor de aandacht.

1. Het plegen van een zwangerschapsafbreking

Voorgesteld wordt om aan artikel 2:270 WvSr twee nieuwe leden toe te voegen.²¹ Het nieuwe zesde lid van artikel 2:270 WvSr regelt dat het uitvoeren van een behandeling tot zwangerschapsafbreking niet strafbaar is als de zwangerschap het gevolg is van een van de zedendelicten uit de artikelen 2:197 tot en met 2:200 WvSr en de behandeling volgens "bij of krachtens landsverordening" gestelde regels is verricht door daartoe aangewezen partijen. In het algemeen deel van de memorie van toelichting staat: "De voorwaarden waaronder de afbreking van zwangerschappen wel toelaatbaar zijn zullen nader worden geregeld in een aparte landsverordening." Wat duidelijk is, is dat hier nadere regelgeving wordt beoogd. Wat niet duidelijk is, is op welk niveau dit moet plaatsvinden en of dit met of zonder delegatie aan de regering moet gebeuren. Vermoedelijk is dat niet het geval. Als dat klopt, moeten de woorden "of krachtens" uit de voorgestelde tekst van het nieuwe zesde lid worden gehaald. De Raad vraagt hiervoor de aandacht.

2. Het ondergaan van een zwangerschapsafbreking

Het intrekken van artikel 2:271 WvSr miskent het feit dat het afbreken van een zwangerschap door de zwangere vrouw welke niet het gevolg is van verkrachting en waarbij geen sprake is van een medische noodzaak ook straffeloos wordt gesteld. Dit betekent de facto voor deze normadressant dat

¹⁹ Het thans geldende artikel 2:271 Wetboek van Strafrecht.

²⁰ Navraag door de Raad wijst uit dat het de volgende studies betreft: (QURE) "Knowlegde, Attitutes, Behaviour and Perceptions (KABP): sex, sexuality and family planning baseline study, 2013, Sint Maarten" en (Pan American Health Organization) "The Adolescent Health and Sexuality Study, 2013, Sint Maarten".

²¹ Voorgestelde wijzigingen onder "F".

het ondergaan van een zwangerschapsafbreking onder alle omstandigheden is toegestaan. Dat het doden van een kind bij of kort na de bevalling strafbaar blijft op grond van de artikelen 2:264, 2:265 en 2:266 WvSr doet daar niet aan af. Dat de initiatiefnemer een dergelijke brede strekking heeft beoogd, is niet aannemelijk gelet op de overwegingen bij het ontwerp waarbij wordt gesteld dat het wenselijk is om het afbreken van een zwangerschap alleen in geval van verkrachting of om ernstige medische redenen mogelijk te maken. Dit verschilt van de Nederlandse aanpak waarbij abortus ook zonder strafrechtelijke of medische aanleiding mogelijk is.²² De Raad vraagt er rekening mee te houden dat indien het ondergaan van een zwangerschapsafbreking onder gewone omstandigheden strafbaar moet blijven voor de vrouw, het intrekken van artikel 2:271 WvSr niet op de voorgestelde wijze doorgang kan vinden.

3. Praktische problemen

In het initiatief wordt voorgesteld om een behandeling tot zwangerschapsafbreking mogelijk te maken indien er sprake is van verkrachting of van ernstige medische redenen.²³

a. *Het verkrachtingsmotief*

De Raad wijst erop dat bij verkrachting een onuitgewerkt praktisch probleem opdoemt. Het voorstel werkt niet uit op welke wijze en op welk moment kan en moet worden vastgesteld dat er daadwerkelijk sprake is geweest van verkrachting. Zo is bijvoorbeeld niet duidelijk of er al sprake is van verkrachting bij een eerste melding bij de huisarts door een vermeend slachtoffer, bij aangifte bij de politie, bij een medisch onderzoek in het ziekenhuis of pas op het moment dat er een strafrechtelijke veroordeling voor verkrachting door de rechter wordt uitgesproken. Rekening houdend met de onschuldpresumptie²⁴ biedt een strafrechtelijk vonnis vanuit juridisch perspectief het meest solide aangrijppunt. Echter zal een strafrechtelijke procedure naar verwachting dermate veel tijd in beslag nemen, dat van een verantwoorde afbreking van de zwangerschap naar alle waarschijnlijkheid geen sprake meer kan zijn. Anders geredeneerd: als al bij een verdenking van verkrachting mag worden overgegaan tot afbreking van de zwangerschap, dan zou dit standaard als motief kunnen worden aangevoerd voor elke gewenste afbreking — of er in juridische zin dan inderdaad sprake is van verkrachting, doet dan niet meer ter zake. Als het oogmerk is om zwangerschapsafbreking in gewone gevallen wel strafbaar te stellen zoals thans het geval is en zoals in de toelichting wordt gesteld, moet dringend aan bovenstaande opmerking worden beantwoord. Dat hoeft niet als men een algemene legalisatie van zwangerschapsafbrekingen wil overwegen (lees in alle gevallen). Dan doet het motief (verkrachting/medisch) in principe niet meer ter zake en kan op grond van andere overwegingen (vrije keuze/persoonlijke omstandigheden) worden

²² Artikel 296 Wetboek van Strafrecht (NL.) en de Wet Afbreking Zwangerschap (NL.).

²³ Voorgestelde wijzigingen onder "F".

²⁴ Artikel 6, tweede lid, Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens.

besloten tot het al dan niet overgaan tot afbreking. De Raad vraagt hiermee rekening te houden.

b. *Het medische motief*

Met betrekking tot het medische motief zoals die wordt voorgesteld in het nieuwe zevende lid van artikel 2:270 WvSr merkt de Raad op dat het ontwerp niet specificeert wie gerechtigd is tot het beoordelen of er sprake is van een medische noodzaak, of er voorwaarden verbonden moeten worden aan de aard van de medische aandoening (bijvoorbeeld alleen fysieke aandoeningen of ook geestelijke/mentale aandoeningen) en op welke wijze en binnen welk tijdsbestek die beoordeling dient plaats te vinden. Ook is geen duidelijk onderscheid gemaakt tussen een medische indicatie bij de vrouw dan wel bij het foetus. Bovenstaande voorbeelden richten zich op de vrouw maar het kan ook zo zijn dat door middel van nieuwe medische technieken (de kans op serieuze) afwijkingen bij het foetus worden geconstateerd. Als dit de medische indicaties zijn waar dit voorstel (mede/uitsluitend) op doelt, dan dient dat nadrukkelijker en concreter tot uitdrukking te komen, zowel in het ontwerp als in de toelichting. Verder wordt evenmin als bij gevallen van verkrachting bepaald tot welk moment na de conceptie het afbreken van de zwangerschap geoorloofd is. Ten slotte merkt de Raad op dat de artikelsgewijze toelichting bij onderdeel "F" ontoereikend is gelet op de voorgestelde toevoeging van een zevende lid aan artikel 2:270 WvSr. De toelichting rept met geen woord over het 'medische' motief. De Raad vraagt hiermee rekening te houden.

Financiële gevolgen

1. Kosten van detentie

De memorie van toelichting stelt dat de indiener geen financiële gevolgen voorziet als gevolg van deze ontwerpverordening. Dit is opmerkelijk als bedacht wordt dat bijvoorbeeld de kosten van detentie door de overheid (en daarmee de samenleving) gedragen worden. Een langere detentie betekent derhalve per definitie hogere kosten voor het Land. Gelet op de huidige detentiecapaciteit is voorts niet ondenkbaar dat op enig moment een capaciteitsuitbreiding nodig zal zijn. Daar geeft dit voorstel mede aanleiding toe (langer opsluiten legt druk op de beschikbare capaciteit). Deze uitbreiding heeft eveneens financiële implicaties. Ook dringt de vraag zich op of de middelen die voor een langere opsluiting nodig zullen zijn niet beter kunnen worden gereserveerd voor grondiger voorlichtings- en preventiecampagnes. De Raad geeft in overweging om een nadere beschouwing op te nemen over de te verwachten financiële gevolgen.²⁵ De Raad vraagt hiermee rekening te houden.

²⁵ Aanwijzing 155, eerste lid, van de Aanwijzingen voor de regelgeving van Sint Maarten jo. Artikel 10 van de Comptabiliteitslandsverordening.

2. Kosten van een zedendelinquentenregister

Het aanleggen en actueel houden van een register zou uiteenlopende (administratieve) kosten met zich mee kunnen brengen. Het voorstel werkt daarnaast niet uit welke instantie verantwoordelijk is voor de juistheid van het register. Ook wordt niet voorzien in een beroepsmogelijkheid voor geregistreerde personen die menen dat hun registratie gewijzigd dan wel opgeheven moet worden. Voor dergelijke procedures is weer menskracht nodig. De Raad geeft in overweging om rekening te houden met deze en andere (kosten)aspecten.

3. Kosten van zwangerschapsafbreking

Tot slot wordt geen inzicht verschaft in de kosten van volgens dit ontwerp kwalificerende zwangerschapsafbrekingen en wie daarvoor zou moeten opdraaien. Of de patiënten dit zelf moeten bekostigen, of dat de zorgverzekeraars hun dekking zullen moeten uitbreiden of dat de overheid dergelijke behandelingen anderszins zal subsidiëren volgt niet uit de toelichting. Denkbaar is dat een dader als gevolg van het onrechtmatig handelen aansprakelijk is voor dergelijke kosten, maar diens draagkracht en bereidheid om te betalen zouden in bepaalde gevallen een daadwerkelijke vergoeding in de weg kunnen staan. Kortweg heeft het opheffen van het verbod op zwangerschapsafbrekingen ook financiële implicaties waarvan niet duidelijk is aan welke partijen deze zullen worden toegeschreven. De Raad vraagt hiermee rekening te houden.

Wetstechnische toets

In de bijlage zijn de opmerkingen van redactionele en wetstechnische aard vermeld. Deze opmerkingen worden geacht integraal deel uit te maken van het onderhavige advies.

Conclusie

Concluderend adviseert de Raad het initiatief niet aldus vast te stellen. Naar het oordeel van de Raad zijn er overwegende bezwaren tegen de onderscheiden onderdelen van het initiatief die alleen door ingrijpende, fundamentele aanpassingen zullen kunnen worden ondervangen. Samenvattend heeft de Raad op hoofdlijnen de volgende knelpunten geïdentificeerd:

1. Het concordantiebeginsel uit artikel 39 van het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden is vooralsnog niet nageleefd;
2. Lokale stakeholders zijn vooralsnog niet geconsulteerd;
3. De onderliggende beleidsoverwegingen en belangenafwegingen worden onvoldoende objectief onderbouwd en bepaalde beleidskeuzes blijven in de toelichting ongemotiveerd;

4. Uitvoeringstechnisch stuit het initiatief op praktische problemen, bijvoorbeeld waar het gaat om het 'verkrachtingsmotief' bij zwangerschapsafbreking; en
5. De daadwerkelijke financiële consequenties zijn in de financiële paragraaf onvoldoende in kaart gebracht.

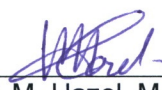
Aldus vastgesteld in de vergadering van de Raad van 17 december 2019.

De Secretaris

De plaatsvervangend Vice-voorzitter

Dhr. mr. A.G. Baly

Mevr. M. Hazel, MA

BIJLAGE bij het advies d.d. 17 december 2019, RvA no. SM/02-19-ILV

Opmerkingen van redactionele en wetstechnische aard

Het ontwerp bevat een aantal redactionele en wetstechnische onvolkomenheden. De Raad geeft de volgende niet-limitatieve voorbeelden.

Algemeen

De Raad merkt op dat in het opschrift van het onderhavige ontwerp de voorgestelde medische aanleiding voor een legale zwangerschapsafbreking niet tot uitdrukking komt. Geadviseerd wordt om deze alsnog toe te voegen.

De aanbieding

- a. In het opschrift dient het woord "mogelijkeheid" te worden vervangen met het woord "mogelijkheid".
- b. Voornoemde opmerking geldt ook voor de hoofdtekst van de aanbieding.

Het ontwerp

- a. In het opschrift dient het woord "mogelijkeheid" te worden vervangen met het woord "mogelijkheid".
- b. In het eerste tekstblok van de overwegingen dient de zinsnede "de impact dat" te worden vervangen met "de impact die".
- c. Voorgesteld wordt om het woord "enerzijds" te verplaatsen naar na het woord "daad" en na het woord "anderzijds" de aanvulling "op een potentiële dader" toe te voegen.
- d. Voorgesteld wordt om in het tweede tekstblok van de overwegingen de woorden "een" en "ieder" samen te voegen.

Memorie van toelichting

- a. In het opschrift dient het woord "mogelijkeheid" te worden vervangen met het woord "mogelijkheid".
- b. Op pagina 2 van de memorie van toelichting in de zesde regel van boven dient het woord "Verder" te worden vervangen met het woord "Verdere".
- c. Op pagina 2 van de memorie van toelichting in de laatste regel van het eerste tekstblok dient het woord "hbhun" te worden vervangen met het woord "hun".
- d. Op pagina 2 van de memorie van toelichting dient in de eerste regel van het laatste tekstblok het woord "volwassen" te worden vervangen met het woord "volwassenen".
- e. Voorgesteld wordt om in de artikelsgewijze toelichting onder 'E' het woord "afschrikffect" te vervangen met het woord "afschrikeffect".
- f. In het artikelsgewijs deel van de memorie van toelichting onder F dient de tweede zin te worden herschreven daar de zinsopbouw niet klopt.

Parliament of Sint Maarten

Staten van Sint Maarten

Aan de Raad van Advies
T.a.v. Vice-Voorzitter mw. mr. drs. M.C.C. Brooks-Salmon
p/a E. Camille Richardson Street # 13
Philipsburg

US/013/2019-2020#

Philipsburg, 8 november 2019

Betreft: Initiatieflandsverordening tot wijziging van het Wetboek van Strafrecht in verband met de verhoging van de maximumstraf voor verkrachting, de introductie van een zedendelinquenten register en de introductie van de mogelijkheid tot afbreking van zwangerschap als gevolg van verkrachting

Geachte Vicevoorzitter,

Middels deze bied ik u ingevolge artikel 85, derde lid, van de Staatsregeling van Sint Maarten aan de Initiatieflandsverordening tot wijziging van het Wetboek van Strafrecht in verband met de verhoging van de maximumstraf voor verkrachting, de introductie van een zedendelinquenten register en de introductie van de mogelijkheid tot afbreking van zwangerschap als gevolg van verkrachting, zoals door het lid T.E. Leonard is ingediend.

W.V. Marlin
Voorzitter der Staten

Staten van Sint Maarten
Zittingsjaar 2019-2020-133
No. 2

**Landsverordening tot wijziging van het
Wetboek van Strafrecht in verband met
de verhoging van de maximumstraf voor
verkrachting, de introductie van een
zedendelinquenten register en de introductie
van de mogelijkheid tot afbreking van
zwangerschap als gevolg van verkrachting**

ONTWERP
No. 2

IN NAAM VAN DE KONING!

DE GOUVERNEUR van Sint Maarten,

In overweging genomen hebbende:

dat het wenselijk is de maximum gevangenisstraf voor verkrachting te verhogen in verband met de impact dat de daad op het slachtoffer enerzijds heeft en het afschrik-effect dat een hoge straf anderzijds kan hebben;

dat het wenselijk wordt geacht een register te introduceren waarin de persoonsgegevens van veroordeelden wegens zeden delicten staan vermeld opdat een ieder hier kennis van kan nemen;

dat het verbieden van afbreken van zwangerschap in strijd is met het Verdrag tegen de uitbanning van alle vormen van discriminatie tegen vrouwen waar Sint Maarten partij bij is als ook geldende jurisprudentie van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens;

dat om deze reden de afbreking van zwangerschap als gevolg van verkrachting en vanwege andere ernstige medische redenen onder gecontroleerde omstandigheden mogelijk wordt gemaakt in deze ontwerplandsverordening;

Heeft, de Raad van Advies gehoord, op initiatief vanuit de Staten, vastgesteld onderstaande landsverordening:

Artikel I

Het Wetboek van Strafrecht wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 2:197 wordt “ten hoogste vijftien jaren of geldboete van de vijfde categorie” vervangen door: ten hoogste vierentwintig jaren of geldboete van de zesde categorie.

B

In artikel 2:198 wordt “ten hoogste twaalf jaren of geldboete van de vijfde categorie” vervangen door: ten hoogste vierentwintig jaren of geldboete van de zesde categorie.

C

In artikel 2:199 wordt “ten hoogste vijftien jaren of geldboete van de vijfde categorie” vervangen door: ten hoogste vierentwintig jaren of geldboete van de zesde categorie.

D

In artikel 2:200, eerste lid, wordt “ten hoogste twaalf jaren of geldboete van de vijfde categorie” vervangen door: ten hoogste vierentwintig jaren of geldboete van de zesde categorie.

E

Na artikel 2:211 wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 2:211a

1. Bij veroordeling wegens een van de in de artikelen 2:196 tot en met 2:209 omschreven misdrijven, worden de persoonsgegevens van de veroordeelde opgenomen in een register voor een periode van 10 jaren na de datum van het onherroepelijk worden van de veroordeling.
2. Het register is voor een ieder te raadplegen ter griffie van het Gerecht in eerste aanleg.
3. Bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen worden nadere regels gesteld over de inhoud en opzet van het register.

F

Aan artikel 2:270 worden twee leden toegevoegd, luidende:

6. Het in het eerste lid bedoelde feit is niet strafbaar, indien de zwangerschap het gevolg is van de in artikelen 2:197 tot en met 2:200 omschreven feiten en de behandeling volgens bij of krachtens landsverordening gestelde regels is verricht door:
 - a. een arts in een ziekenhuis of kliniek waarin zodanige behandeling mag worden verricht op basis van die landsverordening, of;
 - b. een door de Minister van Volksgezondheid, Sociale Ontwikkeling en Arbeid aangewezen huisarts die een medicamenteuze afbreking van de zwangerschap verricht.
7. Het vorige lid is van overeenkomstige toepassing indien de zwangerschap niet het gevolg is van de in artikelen 2:197 tot en met 2:200 omschreven feiten doch om ernstige medische redenen noodzakelijk is.

G

Artikel 2:271 komt te vervallen.

Artikel II

Deze landsverordening treedt in werking op een bij landsbesluit te bepalen tijdstip, dat voor de verschillende artikelen verschillend kan worden vastgesteld.

Deze landsverordening wordt met de memorie van toelichting in het Afkondigingsblad geplaatst.

Gegeven te Philipsburg,
De Gouverneur van Sint Maarten

De Minister van Justitie,

Staten van Sint Maarten
Zittingsjaar 2019-2020-133
No. 3

Landsverordening tot wijziging van het Wetboek van Strafrecht in verband met de verhoging van de maximumstraf voor verkrachting, de introductie van een zedendelinquenten register en de introductie van de mogelijkheid tot afbreking van zwangerschap als gevolg van verkrachting

MEMORIE VAN TOELICHTING
No. 3

Algemeen

Het staat buiten kijf dat verkrachting en het ongewenst gemeenschap hebben door onze samenleving als verwerpelijke daden worden geacht. Deze daden maken namelijk een aanslag en inbreuk op het lichaam van het slachtoffer. Om deze reden heeft de wetgever er ook voor gekozen om beide delicten zwaar te bestraffen met respectievelijk vijftien en twaalf jaren gevangenisstraf. Temeer als het minderjarigen betreft. Dit gaat volgens de indiener echter niet ver genoeg, met name vanwege de psychologische effecten die het slachtoffer doorgaans voor het leven zal blijven ondervinden. Gevoelens van angst, onzekerheid, onrein zijn maar een paar van een scala aan gevoelens waarmee slachtoffers geconfronteerd worden. Bovendien, in gevallen waarbij het delict leidt tot een ongewenste zwangerschap, kunnen de psychologische gevolgen voor zowel moeder als kind verstrekkend zijn.

Bovenvermelde delicten kunnen naast psychologische gevolgen, ook medische gevolgen hebben. Het slachtoffer kan (permanent) lichamelijk letsel overhouden in de vorm van schade aan de geslachtsorganen of erger nog een geslachtsziekte oplopen.

Om deze redenen is de indiener van mening dat de straffen voor deze typen delicten over de hele linie verhoogd dienen te worden. Indiener stelt daarom voor om de gevangenisstraffen te verhogen naar het maximum voor een tijdelijke gevangenisstraf op grond van artikel 1:13 van het Wetboek van Strafrecht, te weten: vierentwintig jaren. Ook wordt de geldboete van vijfde naar zesde categorie verhoogd.

Verder hebben in recente jaren diverse zeden delicten de nodige media aandacht gekregen vooral als het gaat om minderjarigen jonger dan 12 jaar. De verontwaardiging dat deze delicten in de maatschappij teweeg brachten, is reden genoeg voor de indiener om een zeden delinquentenregister voor te stellen naar Amerikaans model. In de Verenigde Staten wordt een zeden delinquenten register (sex offenders registry) bijgehouden. Dit register is te raadplegen op de webpagina van het federale Ministerie van Justitie (Department of Justice; <https://www.nsopw.gov/Home>). In dit register

worden de naam, bijnaam, leeftijd en adres van de veroordeelde opgenomen. Het is de bedoeling dat het register in Sint Maarten openbaar is en kan worden geraadpleegd bij de griffie van het Gerecht in eerste aanleg. Doel van dit register is om het publiek te allen tijde op de hoogte te stellen welke personen voor zeden delicten zijn veroordeeld. De persoonsgegevens worden voor een periode van 10 jaren bewaard na de datum van het onherroepelijk worden van de veroordeling. Verder details omtrent de inhoud en opzet van het register worden bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen geregeld. Gedacht kan worden aan elementen zoals naam, leeftijd, bijnamen en adres. Inbreuk op de persoonlijke levenssfeer zoals neergelegd in artikel 5 van de Staatsregeling lijkt in deze gevallen gerechtvaardigd gelet op het publieke belang dat gediend is voor inwoners om over deze informatie te beschikken. Ouders kunnen bijvoorbeeld hun kinderen beter beschermen, werkgevers kunnen het register nagaan voor het in dienst nemen van een werknemer en vrouwen kunnen alerter zijn ten aanzien van personen in hun omgeving.

Sint Maarten is ook partij bij het 'Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen' (CEDAW). Dit verdrag bepaalt in artikel 2c dat de Staten die partij zijn, discriminatie in alle vormen van vrouwen veroordelen, en onverwijld met alle passende middelen een beleid dienen te volgen gericht op uitbanning van discriminatie van vrouwen, en verbinden zich tot dit doel; wettelijke bescherming dienen in te voeren van de rechten van vrouwen op gelijke voet met mannen en door middel van bevoegde nationale rechterlijke instanties en andere overheidsinstellingen de daadwerkelijke bescherming van vrouwen tegen elke vorm van discriminatie te verzekeren.

Daarnaast regelt het verdrag in artikel 12 dat Staten alle passende maatregelen nemen om discriminatie van vrouwen op het gebied van de gezondheidszorg uit te bannen, ten einde te verzekeren dat vrouwen, op basis van gelijkheid van mannen en vrouwen, gebruik kunnen maken van medische zorg, met inbegrip van die welke verband houden met geboorteregeling.

In samenwerking met het Bevolkingsfonds van de Verenigde Naties (UNFPA), die zich inzet voor het promoten van het recht van iedere man, vrouw en kind op een gezond leven met gelijke kansen, en een breed scala aan lokale belanghebbenden, heeft de overheid van Sint Maarten een Seksuele en Reproductieve Gezondheidsbeleid (SRH) ontwikkeld, mede ter implementatie van het Verdrag ter uitbanning van discriminatie van vrouwen. In dit beleid committeert de overheid van Sint Maarten zich om maatregelen te treffen voor het minimaliseren van emotionele, sociale, lichamelijke en financiële gevolgen van onveilige afbreking van zwangerschappen en het verbeteren van toegang tot veilige dienstverlening gelinkt aan medische afbreking van zwangerschappen.

Uit twee seksuele gezondheidsstudies op Sint Maarten, waarvan er één onder volwassen en één onder jongeren is uitgevoerd, blijkt dat zwangerschappen veelvuldig worden afgebroken. Dit is een aanleiding om nader te investeren in voorlichting, gezinsplanning en anticonceptie, wat ook in het SRH beleid is opgenomen. Op dit moment zijn alle vrouwen die hun zwangerschap afbreken strafbaar, er zijn geen uitzonderingen mogelijk. Dit bemoeilijkt de toegang tot goede zorg en nazorg, wat permanente gevolgen kan hebben voor de gezondheid van de vrouw en in het uiterste geval het leven van de vrouw

in gevaar kan brengen. Om deze situaties te voorkomen en recht te doen aan de implementatie van het verdrag en het nationale SRH-beleid acht de indiener, mits gereguleerd, een wijziging van het wetboek van Strafrecht die beoogt de strafbaarstelling te versoepelen, gerechtvaardigd. Deze versoepeling is met name gericht op slachtoffers van verkrachting of ongewenst gemeenschap of in geval van ernstige medische redenen.

Het afbreken van een zwangerschap blijft, een laatste middel dat alleen onder bepaalde omstandigheden ingezet kan worden. Elke andere vorm van het afbreken van een zwangerschap blijft strafbaar. De voorwaarden waaronder de afbreking van zwangerschappen wel toelaatbaar zijn zullen nader worden geregeld in een aparte landsverordening. In deze landsverordening zullen voorwaarden worden gesteld om de kwaliteit en controle op zwangerschapsafbreking te kunnen garanderen. De wijziging van het Wetboek van Strafrecht zal daarom pas in werking kunnen treden als die landsverordening van kracht wordt. Het doden van een kind bij of kort na de bevalling wordt gezien als een misdaad tegen het leven gericht en blijft onverminderd strafbaar op grond van artikelen 2:264, 2:265 en 2:266.

Financiële paragraaf

De indiener voorziet geen financiële gevolgen als gevolg van deze ontwerplandsverordening.

Artikelsgewijs

Artikel I

A, B, C en D

Deze onderdelen beogen de gevangenisstraffen voor verkrachting, ongewenste gemeenschap te verhogen naar vierentwintig jaren alsmede de geldboete te verhogen naar de zesde categorie.

E

Een breed scala aan zeden delicten valt onder de scope van dit artikel; van verkrachting, ongewenst gemeenschap tot verspreiden van pornografisch materiaal. Een ander doel van het register is het afschrikffect voor de dader met name in zulk een kleine gemeenschap als het onze.

F

Artikel 2:270 regelt de strafbaarstelling van zwangerschapsafbreking. Zwangerschapsafbreking blijft in beginsel strafbaar, tenzij de zwangerschap het gevolg is van bijvoorbeeld verkrachting dan kan het onder gereguleerde omstandigheden uitgevoerd. De wijziging heeft daarom enkel betrekking op het zesde lid, dat regelt dat de behandeling alleen mag worden verricht door artsen in een ziekenhuis, kliniek of door daartoe aangewezen huisartsen ingeval van een medicamenteuze behandeling. Enkel in de gevallen genoemd in het zesde lid is afbreking van zwangerschappen niet strafbaar. In alle andere gevallen blijft zwangerschapsafbreking strafbaar.

G

Artikel 2:271 komt te vervallen wegens strijdigheid met het Verdrag tegen de uitbanning van alle vormen van discriminatie tegen vrouwen waar Sint Maarten partij bij is. Daarnaast kan artikel 2:271 komen te vervallen aangezien zwangerschapsafbreking als gevolg van verkrachting onder gecontroleerde omstandigheden mogelijk wordt gemaakt.

Artikel II

Gelet op het feit dat eerst uitvoeringsregelgeving dient te worden gemaakt opdat deze artikelen effectief kunnen functioneren, stelt de indiener voor om deze wijzigingen bij landsbesluit in werking te laten treden pas als de regelgeving gereed is. De indiener dringt bij de regering aan dat deze regelgeving zo spoedig mogelijk tot stand komt.

T.E. Leonard